

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
İcra İşleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : 86420598-417/5667

02.06.2022

Konu : İcra ve İflas Kanunu Uyarınca Borçluya Satış
Yetkisi Verilmesine Dair Yönetmelik

DAĞITIM YERLERİNE

Bilindiği üzere 30.11.2021 tarihli ve 31675 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7343 sayılı İcra ve İflas Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 111/a maddesi ile borçluya satış yetkisi verilmesine yönelik madde ihdas edilmiştir.

Yapılan değişiklik sonucunda 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun "*Borçluya satış yetkisi verilmesi*" başlıklı 111/a maddesinde "*Borçlu, kıymet takdirinin tebliğinden itibaren yedi gün içinde haczedilen malının rızaen satışı için kendisine yetki verilmesini talep edebilir. Kıymet takdiri yapılmadığı durumlarda borçlu da kıymet takdiri yapılmasını isteyebilir. İcra müdürü, kıymet takdirinin kesinleşmesinden sonra cebri satış işlemlerini durdurarak borçluya on beş günlük süre verir. Borçluya verilen sürenin başlangıcından üçüncü fıkra uyarınca verilen icra mahkemesinin kararına kadar geçen sürede alacaklı bakımından satış isteme süresi işlemez.*

Rızai satışta bedel, malın muhammen kıymetinin yüzde doksanına karşılık gelen miktarı ile o malla güvence altına alınan ve satış isteyen alacağına rüçhanı olan alacakların toplamından hangisi fazla ise bu miktarı ve ayrıca bu miktara ilave olarak bu aşamaya kadar bu mahcuz için yapılan takip masrafları toplamından az olamaz.

Borçluyla anlaşılan alıcının belirlenen bedeli birinci fıkra uyarınca borçluya verilen on beş günlük süre içinde dosyaya ödemesi hâlinde icra müdürü, gerekli bilgi ve belgeleri temin ettikten sonra yukarıda belirtilen şartların bulunduğunu tespit ederse satışın onayı ile malın devir ve teslim işlemlerinin yapılmasına karar verilmesi için dosyayı derhâl icra mahkemesine gönderir. Mahkeme, en geç on gün içinde yapacağı inceleme sonucunda dosya üzerinden talebin kabulüne veya reddine kesin olarak karar verir. Kabul kararıyla malın mülkiyeti alıcıya geçer ve tüm hacizler kaldırılarak devir ve teslim işlemleri gerçekleştirilir. Ret kararı verilmesi hâlinde yatırdığı bedel alıcıya iade edilir.

Bu madde uyarınca yapılacak satışlar hakkında niteliğine uygun düştüğü ölçüde bu Kanunun diğer hükümleri uygulanır." hükmüne yer verilmiştir.

Mevzuat hükmü gereğince Bakanlığımızca hazırlanan "*İcra ve İflas Kanunu Uyarınca Borçluya Satış Yetkisi Verilmesine Dair Yönetmelik*" 28.05.2022 tarihli ve 31849 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Borçluya satış yetkisi verilmesi başlıklı 111/a maddesinin yeni ihdas edilmesi ve evvelce kıyasen uygulanabilecek örneklerinin bulunmaması nedeni ile borçluya satış yetkisi verilmesinin uygulanması aşamalarında tereddütlerin olduğu Başkanlığımıza ulaşan görüş taleplerinin incelenmesi neticesinde anlaşılmıştır. Bu yetkinin kullanılması aşamasında satış bedeli üzerinden katma değer vergisi ile damga vergisinin alınıp alınmayacağı, satış sonucunda icra dosyasına yatırılan satış bedelinin ilgililere ödenmesi sırasında tahsil edilecek tahsil harcı oranı ile borçlu adına icra dairesince ödenen tapu harcının yarısının iade edilip edilmeyeceği hususlarında tereddütlerin olduğu tespit edilmiştir.

* Bu evrak, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

Vekaletler Cad. No:6 Bakanlıklar 06659 ANKARA
Telefon No: (0 312) 549 45 29 Faks No: (0 312) 425 45 10
İnternet Adresi : www.adalet.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: M. DOĞAN
Şube Müdürü
Telefon No:(0 312) 549 45 28

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu açısından yapılan inceleme neticesinde;

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Verginin konusunu teşkil eden işlemler" başlıklı 1'inci maddesinin birinci fıkrasının "Diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler" başlıklı üçüncü bendinin (d) alt bendinde, "Müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satışlar..." hükmüne yer verilmiştir.

Borçluya verilen satış yetkisine istinaden borçlunun haczedilmiş bulunan malını rızaen satarak borcunu ödemesine imkân sağlayan bu müessesenin, rızaen satış sürecinde cebri satış işlemlerinin durdurulmasına karar verilmesi ve alacaklının satış isteme süresinin işlememesi sebebiyle cebri icra prosedürü içerisinde borçlunun inisiyatifıyla yürütülen bir aşamayı ifade ettiği, rızai satış yetkisinin verilmesi üzerine borçlu ile üçüncü kişi arasında yapılan satış anlaşmasının icra dairesi dışında gerçekleştirildiği, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinin birinci fıkrasının üçüncü bendinin (d) alt bendinde belirtildiği gibi müzayede mahallinde yapılan bir satıştan söz edilemeyeceği ve müzayede mahallinin bulunmadığı değerlendirilmiştir.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu açısından yapılan inceleme neticesinde;

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun "Konu" başlıklı 1'inci maddesinde, "Bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtlar Damga vergisine tabidir. Bu kanundaki kağıtlar terimi, yazılıp imzalamak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade eder." hükmüne yer verilmiştir. Kanun'a ekli (1) sayılı tablonun "II. Kararlar ve mazbatalar" başlıklı bölümünde "2. İhale kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararları (binde 5,69)" oranında damga vergisine tabii olduğu belirtilmiştir.

Borçlu ile anlaşan alıcının belirlenen bedeli icra dairesine ödemesi üzerine mahkeme tarafından yapılan inceleme neticesinde satışın onayı ile devir ve teslim işlemlerinin yapılmasına ilişkin talebin kabulüne karar verilmesi ile birlikte mülkiyetin alıcıya geçmesi nedeniyle mahkemenin kabul kararının, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinin birinci fıkrasında "kâğıt" olarak ifade edilerek aynı Kanun'a ekli (1) sayılı Tablo'nun "II. Kararlar ve mazbatalar" bölümünün 2'nci maddesinde "İhale kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararları (Binde 5,69)" şeklinde tanımlanan karar niteliğinde bulunduğu ve satış bedeli kadar değer ifade ettiği değerlendirilmiştir.

492 sayılı Harçlar Kanunu açısından yapılan inceleme neticesinde;

492 sayılı Harçlar Kanunu'nun, "Mevzuu" başlıklı 2'nci maddesinde, "Yargı işlemlerinden bu kanuna bağlı (1) sayılı tarifede yazılı olanları, yargı harçlarına tabidir.", aynı başlıklı 57'nci maddesinde "Tapu ve kadastro işlemlerinden bu kanuna bağlı (4) sayılı tarifede yazılı olanları, tapu ve kadastro harçlarına tabidir." hükmüne yer verilmiştir.

492 sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı (1) sayılı Tarife'nin "B-İcra ve İflas Harçları", "I-İcra harçları" başlıklı bölümünün (3/c) bendi gereğince alınması gereken tahsil harcı oranı yüzde 11,38 olarak belirtilmiştir.

Alıcının icra dairesine ödediği bedelin borçlu ile yaptığı rızai satış anlaşmasına istinaden tahsil edilmiş bulunması sebebiyle para, hacizli malın satılması suretiyle tahsil edilmiş olduğundan, 492 sayılı Harçlar Kanunu'na ekli (1) sayılı Tarife'nin "B-İcra ve İflas Harçları", "I-İcra harçları" başlıklı bölümünde, "3. Değeri belli olan icra takiplerinde tahsil harcı değer üzerinden: ... c) Haczedilen veya rehinli malların satılıp paraya çevrilmesi suretiyle tahsil olunan paralardan (Yüzde 11,38)" şeklinde yer alan kriter kapsamında harç alınması gerekmektedir.

Borçluya verilen satış yetkisi kapsamında borçlunun alıcı ile anlaşarak belirlediği bedel karşılığında alıcıya devredilen malın gayrimenkul olması hâlinde 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 57'nci ve bu Kanuna bağlı (4) sayılı Tarife'nin "I-Tapu işlemleri" başlıklı bölümünün 20'nci maddesinin (a) bendi uyarınca satış bedeli üzerinden devreden ve devralandan ayrı ayrı (Binde 20) oranında alınması gereken tapu ve kadastro harcının yarısının alıcıya iadesinin her satış işlemi için söz konusu olmadığı, bu durumun tapu ve kadastro harcının tamamının icra dairesi tarafından satış bedelinden tevkif edilerek tapu

* Bu evrak, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

daresine ödenmeyip satış maddesi de dâhil olmak üzere tamlanmanın tescil işlemi için tapu daresine müracaat eden alıcı tarafından ödenmesinden kaynaklandığı değerlendirilmiştir.

Bu itibarla;

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 111/a maddesi kapsamında borçluya verilen satış yetkisine istinaden hacizli malın borçlu tarafından rızaen satılması ve mahkemece satış işleminin onaylanması halinde;

1- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince KDV'nin alınamayacağı,

2- 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'na ekli (1) sayılı Tablo'nun "*II. Kararlar ve mazbatalar*" bölümünün 2'nci maddesi uyarınca satış bedeli üzerinden binde 5.69 oranında ihale kararı damga vergisi tahsili gerektiği,

3- 492 sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı (1) sayılı Tarife'nin "*B-İcra ve İflas Harçları*", "*I-İcra harçları*" başlıklı bölümünün (3/c) bendi gereğince alınması gereken tahsil harcı oranının Harçlar Kanunu'nda belirlenen sınırlar çerçevesinde yüzde 11,38 olduğu,

4- Taşınmazların tapu müdürlüklerinde yapılan tescil işlemi sırasında yatırılan tapu alım ve satım harcının satıcı tarafından ödenmesi gereken (*bedelin binde 20'si oranında*) miktarın icra dairesi tarafından borçlu namına ödenmesinin gerekeceği,

Değerlendirilmekle birlikte konunun yargı mercilerine intikal etmesi halinde ise yargı mercilerince verilen karara göre işlem yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Bilgi edinilmesi ile görüş yazımızın yargı çevrenizde bulunan icra mahkemelerine ve icra dairelerine duyurulmasını rica ederim.

Yusuf ARAPOĞLU

Hâkim

Bakan a.

Başkan V.

Ek : Dağıtım Listesi (145 Muhatap)

* Bu evrak, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

Vekaletler Cad. No:6 Bakanlıklar 06659 ANKARA
Telefon No: (0 312) 549 45 29 Faks No: (0 312) 425 45 10
İnternet Adresi : www.adalet.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: M. DOĞAN
Şube Müdürü
Telefon No: (0 312) 549 45 28

